

פרופסור גדעון שלח-לביא – תקציר קורות חיים - יוני 2026

פרופסור גדעון שלח-לביא הוא פרופסור בחוג ללימודי מזרח אסיה באוניברסיטה העברית ומחזיק בקתדרה על שם לואיס פריברג. הוא בן קיבוץ משמר העמק, סיים תואר ראשון באוניברסיטה העברית בחוגים לארכיאולוגיה ולימודי אסיה והיה חבר במשלחת חילופי הסטודנטים הראשונה בין ישראל לסין בשנים 1990-1991. את הדוקטורט בארכיאולוגיה של סין סיים בשנת 1996 באוניברסיטה של פיטסבורג בארצות הברית ובשנת 1997 הצטרף לסגל החוג ללימודי אסיה באוניברסיטה העברית.

פרופסור שלח-לביא מתמחה בארכיאולוגיה של סין ומונגוליה. מחקריו עוסקים בהבנת תהליכים בהיסטוריה של החברה האנושית, כולל המעבר מחברות נוודים-לקטים לחקלאים יושבי קבע, התפתחות החברות המורכבות והמדינות, קשרים בין-אזוריים בעולם הקדום, תגובת החברה האנושית לשינויי אקלים והאינטראקציה בין בני האדם לבין סביבתם הטבעית. מחקרי השטח הארכיאולוגיים שלו כוללים שיתוף פעולה עם חוקרים מתחומים שונים: גיאולוגים, חוקרי צמחים ובעלי חיים, חוקרי אקלים קדום ועוד. בנוסף לחפירות ארכיאולוגיות, פרופסור שלח-לביא מתמחה בקיום סקרים ארכיאולוגיים שיטתיים ושימוש במודלים גיאוגרפיים ממוחשבים להבנת הדינמיקה המרחבית והדמוגרפית של אוכלוסיות קדומות. מחקרו האחרון, על מערך של חומות מתקופת ימי הביניים, שמתפרשות על פני שטח של מעל 4500 ק"מ בצפון סין ומונגוליה, זכה למימון הקרן האירופית למחקר (ERC Advanced Grant).

פרופסור שלח-לביא זכה בפרס אמת לשנת 2022, היה פעמיים חבר אורח במכון ללימודים מתקדמים בפרינסטון. הוא שימש כעורך ראשי של כתב העת *Journal of Asian Archaeology* (Springer) וכיום חבר מערכת בכתב העת *Humanities and Social Sciences Communications* (Springer Nature). באוניברסיטה העברית מילא סדרה של תפקידים כולל ראש חוג, ראש המכון ללימודי אסיה ואפריקה וסגן דיקן למחקר.